

Nieuwe regels voor de verkoop van mobiele telefoons

Praktische gids voor verkopers en verdelers

I. Maatregelen	2
1. Wat houden de maatregelen precies in?	2
2. Waarom deze maatregelen?	2
3. Wat wil men bereiken?.....	2
4. Wie controleert de uitvoering van deze koninklijke besluiten en welke straf is voorzien voor de overtreders?.....	3
II. SAT in de winkel en in e-commerce	3
5. Voor welke telefoons gelden deze nieuwe regels?	3
6. Wat is SAT en waar vind ik als verkoper deze waarden?.....	3
7. Er zijn verschillende SAT-waarden voor dezelfde mobiele telefoon, welke waarde moet ik nemen?.....	4
8. Hoe moet de SAT-waarde getoond worden?	4
9. Welke categorie voor welke SAT?	5
10. Moet ik de categorieën A-E uitleggen?	5
11. Moet de SAT-waarde op de verpakking staan?.....	6
12. Moeten buitenlandse websites voor e-commerce ook de nieuwe regels volgen?	6
III. Reclame	6
13. Wat is reclame?	6
14. Wat met een promotionele display in een winkel, gemaakt van dozen van mobiele telefoons?.....	7
15. Mogen jonge kinderen geconfronteerd worden met advertenties die voor volwassenen of oudere kinderen bestemd zijn?.....	7
16. Wat als in een brochure reclame staat voor verschillende leeftijden: een gsm voor tieners en speelgoed voor de allerkleinsten (bijvoorbeeld in een speelgoedbrochure voor Sinterklaas)?	7
IV. Verbod op de verkoop van kinder-gsm's	8
17. Welke mobiele telefoons voor kinderen zijn verboden?.....	8
18. Welke mobiele telefoons voor kinderen kunnen wel verkocht worden?	8
19. Vallen gps-trackers voor kinderen onder het verbod?.....	9

I. Maatregelen

1. Wat houden de maatregelen precies in?

Vanaf 1 maart 2014 moet de stralingswaarde (SAT-waarde¹) van elke mobiele telefoon (gsm of smartphone) vermeld worden bij verkoop:

- a. op de verkoopplaats en bij de verkoop op afstand, via internet,
- b. in de reclame, als er ook andere technische kenmerken worden gegeven.

Fabrikanten, invoerders en verdelers die mobiele telefoons op de Belgische markt aanbieden, worden verplicht om de SAT-waarde mee te delen aan de afnemers van hun producten, voor vermelding op de verkoopplaats.

Daarnaast wordt er een verbod ingesteld enerzijds op de verkoop van mobiele telefoons speciaal ontworpen voor kinderen onder 7 jaar, en anderzijds op reclame die gsm-gebruik in deze leeftijdsgroep aanmoedigt.

Deze maatregelen zijn ingevoerd door twee koninklijke besluiten², gepubliceerd op 30 augustus 2013.

[Top](#)

2. Waarom deze maatregelen?

Volgens sommige studies zou het kunnen dat er een verhoogd risico op hersenkanker is bij intensief gebruik van een mobiele telefoon. Daarom heeft het Internationaal Agentschap voor Kankeronderzoek (een agentschap van de Wereldgezondheidsorganisatie) radiogolven geklasseerd als *“mogelijk kankerverwekkend”*. In afwachting van meer duidelijke wetenschappelijke conclusies vindt de Belgische regering het noodzakelijk om voorzorgsmaatregelen te nemen.

[Top](#)

3. Wat wil men bereiken?

De maatregelen zijn erop gericht om aan de consument de mogelijkheid te geven om in zijn aankoopkeuze rekening te houden met de SAT-waarde. Deze waarde, die voor elke mobiele telefoon moet gemeten worden in het kader van de conformiteitsevaluatieprocedure (bij het op de markt brengen van een product), wordt al beschikbaar gesteld op de websites van de producenten en in hun technische documentatie. Als de SAT-waarde ook in de winkel beschikbaar is, kan consument er gemakkelijker rekening mee houden in zijn aankoopkeuze.

Het verbod op reclame gericht aan jonge kinderen en het verbod op kinder-gsm's willen het aanbod van en de vraag naar mobiele telefoons onder jonge kinderen afremmen.

---

¹ SAT (“Specifiek AbsorptieTempo”) ofwel SAR in het Engels (“Specific Absorption Rate”)

² Koninklijk besluit van 30 juli 2013 betreffende het verbod op het op de markt brengen van mobiele telefoons speciaal ontworpen voor jonge kinderen; Koninklijk besluit van 30 juli 2013 betreffende de beschikbaarheid van consumenteninformatie over het specifieke absorptietempo van mobiele telefoons en betreffende de reclame voor mobiele telefoons.

4. Wie controleert de uitvoering van deze koninklijke besluiten en welke straf is voorzien voor de overtreders?

De ambtenaren van de inspectiediensten van de Federale Overheidsdienst (FOD) Volksgezondheid en van de FOD Economie controleren de uitvoering van deze besluiten. De overtreder ontvangt in eerste instantie een waarschuwing. Als er geen gevolg aan wordt gegeven, worden andere middelen toegepast, zoals een geldboete. Afhankelijk van de overtreding, zijn er verschillende procedures/boetes van toepassing. Voor het niet-communiseren van de SAT-waarde riskeert de overtreder bijvoorbeeld een boete tussen 52 en 120.000 Euro. Dit bedrag wordt vermenigvuldigd met opdecimen (in de praktijk betekent dit een vermenigvuldiging met factor 6).

[Top](#)

II. SAT in de winkel en in e-commerce

Op de plaats van verkoop, inclusief verkoop op afstand (bijvoorbeeld via internet) moet de SAT-waarde van mobiele telefoons vermeld worden. Naast de SAT-waarde moet de letter A, B, C, D of E staan, die de categorie aangeeft waarin deze SAT-waarde valt. Daarnaast wordt een verklaring voor de categorieën gegeven, samen met de mededeling "Denk aan uw gezondheid...", zoals uitgelegd in vraag 10.

[Top](#)

5. Voor welke telefoons gelden deze nieuwe regels?

De nieuwe regels gelden voor gsm's en smartphones. Deze regels gelden niet voor draagbare huistelefoons (zoals DECT), walkietalkies, tablets of professionele radio-apparatuur.

[Top](#)

6. Wat is SAT en waar vind ik als verkoper deze waarden?

Het SAT ("het Specifieke AbsorptieTempo") is de stralingsmaat van mobiele telefoons, of meer exact, het niveau voor de blootstelling van de gebruiker aan de radiogolven afkomstig van een mobiele telefoon. De SAT-waarde beschrijft de snelheid waarmee de energie van radiogolven wordt opgenomen in het lichaam. Men onderscheidt de SAT-waarde voor het hoofd en de SAT-waarde voor het lichaam.

In het Engels is deze waarde gekend onder de afkorting SAR ("*specific absorption rate*"), in het Frans spreekt men van DAS ("*débit d'absorption spécifique*"), en in het Duits van SAR ("*Spezifische Absorptionsrate*").

De SAT-waarden zijn bekend bij de fabrikant. De fabrikant is immers verplicht om de SAT-waarde voor elk toestel te meten vooraleer het op de markt gebracht wordt (om te controleren dat de grenswaarde van 2 W/kg op het SAT niet wordt overschreden).

Vraag de SAT-waarde in eerste instantie aan uw leverancier. Die is verplicht om de SAT-waarde door te geven aan zijn klanten.

Daarnaast is de SAT-waarde ook te vinden

- in de handleiding van het toestel,
- op de website van de producent,
- op de website van het Mobile Manufacturers Forum, www.mmfa.org.

[Top](#)

7. Er zijn verschillende SAT-waarden voor dezelfde mobiele telefoon, welke waarde moet ik nemen?

Voor mobiele telefoons gemaakt buiten de Europese Unie worden soms meerdere SAT-waarden vermeld: u ziet bijvoorbeeld soms een Amerikaanse SAT-waarde (SAR-waarde), naast een Europese SAT-waarde. Deze waarden verschillen omdat ze anders worden gemeten.

Soms wordt er naast de waarde voor het hoofd ook de waarde gegeven voor het lichaam.

U moet enkel de **Europese** waarde **voor het hoofd** gebruiken: enkel deze waarde moet vermeld worden bij verkoop en in de reclame.

SAR US	0.85 W/kg (head)	1.55 W/kg (body)
SAR EU	0.42 W/kg (head)	0.54 W/kg (body)

Als er geen Europese SAT-waarde gekend is bij de fabrikant, mag het product niet op de Europese markt worden gebracht.

[Top](#)

8. Hoe moet de SAT-waarde getoond worden?

De SAT-waarde dient vermeld te worden naast elk model van mobiele telefoon, bijvoorbeeld op het prijsetiket, bij de andere technische specificaties, zoals netwerk, geheugen enz.

De SAT-waarde wordt uitgedrukt in watt per kilogram (W/kg) en wordt voorafgegaan door de vermelding «SAT». De waarde wordt slechts met één cijfer na de komma gegeven, dat op de volgende manier wordt afgerond: 0,45 wordt 0,5; 0,44 wordt 0,4. Naast de SAT-waarde wordt een letter (A, B, C, D of E) gegeven die de SAT-waarden indeelt in klassen. De lettergrootte is niet kleiner dan de grootste lettergrootte gebruikt voor de presentatie van de andere technische specificaties van het product.

Gsm

Merk X model Y
SAR = 0,218 W/kg

Merk A model C
SAR = 0,562 W/kg

Etiket

Merk X Model Y

Prijs: XX Euro

Spreektijd: 10 uur

Fotocamera: VGA

Bluetooth 3.0

SAT: 0,2 W/kg (A)

Merk X Model Y

Prijs: XX Euro

Spreektijd: 18 uur

Wi-Fi

Fotocamera: 8 megapixels

SAT: 0,6 W/kg (B)

[Top](#)

9. Welke categorie voor welke SAT?

De mobiele telefoons met de laagste SAT-waarden zitten in de categorie A, de mobiele telefoons met de hoogste SAT-waarde behoren tot de categorie E.

- A: $SAT < 0,4$ W/kg,
- B: $0,4 \leq SAT < 0,8$ W/kg,
- C: $0,8 \leq SAT < 1,2$ W/kg,
- D: $1,2 \leq SAT < 1,6$ W/kg,
- E: $1,6 \leq SAT \leq 2$ W/kg.

[Top](#)

10. Moet ik de categorieën A-E uitleggen?

Ja, het is verplicht om op de plaats van verkoop, op zichtbare en leesbare wijze, een affiche te plaatsen met de verklaring voor de categorieën A, B, C, D en E voor de SAT-waarde, samen met de volgende mededeling:

« Denk aan uw gezondheid – gebruik uw mobiele telefoon met mate, bel met een oortje en kies voor een toestel met een lagere SAT-waarde (SAR-waarde) ».

In het Frans en Duits is de mededeling als volgt :

- « Pensez à votre santé – utilisez votre téléphone portable avec modération, privilégiez l’usage d’une oreillette et choisissez un appareil ayant une valeur DAS (SAR) faible »,
- « Denken Sie an Ihre Gesundheit – Verwenden Sie Ihr Mobiltelefon in Maßen, verwenden Sie ein Headset und wählen Sie ein Gerät mit niedrigem SAR-Wert ».

[Top](#)

11. Moet de SAT-waarde op de verpakking staan?

Neen, het koninklijk besluit is niet van toepassing op de verpakking van mobiele telefoons.

12. Moeten buitenlandse websites voor e-commerce ook de nieuwe regels volgen?

Volgens de regels van de Europese richtlijn 2000/31/EG (“richtlijn op elektronische handel”), moeten enkel Belgische ondernemingen rekening houden met de verplichte vermelding van de SAT-waarde bij de online verkoop en in de online reclame voor mobiele telefoons.

Ondernemingen gevestigd in een andere Europese lidstaat, alsook in IJsland, Liechtenstein en Noorwegen, zijn niet gebonden aan de Belgische regels voor het vermelden van informatie over de SAT-waarde bij de online verkoop en in de online reclame voor mobiele telefoons, zelfs wanneer ze zich specifiek tot de Belgische consumenten richten.

De online verkoop op het Belgisch grondgebied van mobiele telefoons speciaal ontworpen voor jonge kinderen is echter zowel voor Belgische als buitenlandse ondernemingen verboden.

[Top](#)

III. Reclame

SAT in de reclame

De SAT-waarde moet ook in de reclame voor mobiele telefoons gegeven worden (samen met de andere technische specificaties, wanneer deze worden gegeven). Het is ook verplicht om de verklaring voor de categorieën A, B, C, D en E voor de SAT-waarde, samen met de gezondheidsmededeling te geven (eenmalig in de reclamefolder of op de website, leesbaar en zichtbaar).

Verbod op reclame voor gsm-gebruik bij jonge kinderen

Reclame voor gsm-gebruik bij kinderen jonger dan 7 jaar wordt verboden, onder andere de reclame in kinderprogramma’s op radio en televisie, op websites, in kindertijdschriften of ander drukwerk, bestemd voor deze doelgroep.

13. Wat is reclame?

Volgens de wet op marktpraktijken en consumentenbescherming van 6 april 2010 is reclame “iedere mededeling van een onderneming die rechtstreeks of onrechtstreeks ten doel heeft de verkoop van producten te bevorderen, ongeacht de plaats of de aangewende

communicatiemiddelen". Reclame is bijvoorbeeld: publiciteitspots op radio en televisie, posters op billboards, banners op internetpagina's, promotiefilms in de bioscoop, advertenties in kranten en tijdschriften, aan de zijkanten van trams, bussen, taxi's en auto's ...

Het koninklijk besluit is niet op alle reclame voor mobiele telefoons van toepassing: enkel als de reclame technische specificaties van een mobiele telefoon vermeldt, moet de SAT-waarde vermeld worden (naast de categorie A, B, C, D of E en de mededeling over voorzichtig gebruik).

[Top](#)

14. Wat met een promotionele display in een winkel, gemaakt van dozen van mobiele telefoons?

Het koninklijk besluit is niet van toepassing op de verpakking van mobiele telefoons. Zelfs wanneer de verpakking in de winkel wordt gebruikt om de aandacht van de consumenten te trekken, moet de SAT-waarde niet op deze verpakking staan. Het is voldoende om de SAT-waarde op het etiket naast het toonmodel te plaatsen, samen met de technische specificaties.

[Top](#)

15. Mogen jonge kinderen geconfronteerd worden met advertenties die voor volwassenen of oudere kinderen bestemd zijn?

Het koninklijk besluit verbiedt reclame die specifiek jonge kinderen viseert. De reclameboodschappen in leeftijdsneutrale of volwassen context vallen niet onder de werking van dit koninklijk besluit.

[Top](#)

16. Wat als in een brochure reclame staat voor verschillende leeftijden: een gsm voor tieners en speelgoed voor de allerkleinsten (bijvoorbeeld in een speelgoedbrochure voor Sinterklaas)?

Het koninklijk besluit verbiedt niet de reclame gericht aan oudere leeftijdsgroepen. Wat niet mag, is in zulke brochures een gsm specifiek in verband met jonge kinderen aan te prijzen, bijvoorbeeld met een foto van een jong kind met een gsm.

[Top](#)

IV. Verbod op de verkoop van kinder-gsm's

Mobiele telefoons die speciaal voor kinderen onder 7 jaar worden gemaakt, worden verboden.

17. Welke mobiele telefoons voor kinderen zijn verboden?

Met "mobiele telefoons voor jonge kinderen" bedoelt men mobiele telefoons die aantrekkelijk zijn gemaakt voor kinderen onder 7 jaar, of waarvoor de fabrikant verklaart dat ze bestemd zijn voor deze leeftijdscategorie.

Hiertoe behoren onder andere mobiele telefoons die op speelgoed lijken: zulke mobiele telefoons hebben een speelse vormgeving, zijn eenvoudig in de bediening en hebben een minimum aan toetsen.

Hieronder ziet u een paar voorbeelden van gsm's die niet meer verkocht mogen worden:

[Top](#)

18. Welke mobiele telefoons voor kinderen kunnen wel verkocht worden?

Deze gsm's hieronder mogen wel verkocht worden. Deze gsm's zijn in feite gewone gsm's met een speelse vormgeving, bedoeld voor oudere kinderen.

[Top](#)

De mobiele telefoon voor senioren hieronder heeft geen speels design, maar is toch eenvoudig te bedienen en kan door jonge kinderen gebruikt worden. Deze gsm is ook geschikt voor andere gebruikers die een eenvoudige bediening nodig hebben. Deze gsm is dus niet voor jonge kinderen bedoeld en kan daarom wel op de markt worden gebracht.

Walkietalkies voor kinderen mogen wel worden verkocht, omdat het koninklijk besluit niet van toepassing is op walkietalkies.

[Top](#)

19. Vallen gps-trackers voor kinderen onder het verbod?

GPS is de afkorting van *Global Positioning System* (wereldwijd plaatsbepalingssysteem). Een gps-tracker is een apparaatje dat zijn positie door middel van satellieten kan bepalen en meedelen aan de gebruiker.

Er zijn mobiele telefoons uitgerust met gps, en er zijn gps-trackers die ook uitgerust zijn met een SIM-kaart en waarmee de gebruiker kan bellen of gebeld worden. Beide types toestellen voldoen aan de definitie van mobiele telefoon in het Koninklijk Besluit. Ze mogen verkocht worden als ze niet voor kinderen zijn bedoeld. Dat wil zeggen, als zulk product aantrekkelijk is gemaakt voor jonge kinderen (speels design), of als de fabrikant kinderen onder 7 jaar als zijn doelgroep verklaart, mag het niet op de Belgische markt worden verkocht.

Gps-trackers die niet uitgerust zijn om mee te bellen, mogen wel nog verkocht worden (zelfs wanneer ze voor kinderen bedoeld zijn). Gps-trackers met een SIM-kaart die het gsm-netwerk enkel gebruiken voor geolocalisatie (doorzenden van de coördinaten d.m.v. een bericht) en dus niet voor telefonie, mogen ook nog verkocht worden.

[Top](#)

Bron afbeeldingen: Samsung, Kidstel gsm tracker, Sitcon, KaKatech